

După cum am înțeles, aceasta presupune o muncă uriașă îndeosebi în selectarea celor mai talentați elevi ... construind cu mare har viitorul matematicii românești. Ca fire este retras, nu comunică așa ... doar de dragul conversației, ci are acea dăruire totală, neprecupețind nimic pentru a veni în ajutorul aceluia ce vor fi matematicienii noștri de mâine“.

În 1999 a fost președintele Juriului Internațional al Olimpiadei Internaționale de Matematică de la București.

Cei ce îl cunosc pot depune mărturie că față de valoarea sa științifică este prea puțin cunoscut, și aceasta în mare măsură datorită modestiei sale, nedorind să fie evidențiat sau să deranjeze, ci dorind să acorde tuturor celor din jurul său, cu delicatețe și un zâmbet binevoitor, respectul cuvenit.

Ioan Tomescu, modest și demn, a urcat toată ierarhia universitară, de la asistent, în 1965, la profesor universitar, în 1990, fiind un model de savant, de mare valoare morală pentru toți iubitorii și pasionații de matematică.

BIBLIOGRAFIE

- [1] Ion Grigore, *Memorii*, Editura Milenium, Ploiești, 2007.
- [2] D. Nistor Teodosiu, *Poveste la Institutul de Matematică*, Editura Curtea Veche, București, 2008.

ARTICOLE ȘI NOTE MATEMATICE

GENERALIZAREA INEGALITĂȚII DIN PROBLEMA 26543 DIN G.M.-B

ROMELIA ȘCHEAU¹⁾ și CONSTANTIN ȘCHEAU²⁾

Abstract. The article presents a generalization of the inequality featured in the quoted problem.

Keywords: elementary inequalities.

MSC : 26D05

În această lucrare vom da o generalizare a inegalității din problema 26543, publicată în G.M.-B nr. 12/2011 și vom obține inegalități cunoscute și inegalități noi din această generalizare.

Problema 26543 cerea următoarele: *Dacă $a > 0$, $b > 0$, $c > 0$ verifică*

$$\frac{a}{2a + b + c} + \frac{b}{a + 2b + c} + \frac{c}{a + b + 2c} \geq \frac{3}{4},$$

să se arate că $a = b = c$.

¹⁾ Profesor, Colegiul Național „Al. I. Cuza“, Ploiești

²⁾ Profesor, Colegiul Național „Mihai Viteazul“, Ploiești

Rezultatul se obține arătând că, în condițiile din ipoteză, avem:

$$\frac{a}{2a+b+c} + \frac{b}{a+2b+c} + \frac{c}{a+b+2c} \leq \frac{3}{4} \quad (*)$$

și că egalitatea se realizează doar în cazul $a = b = c$.

Vom generaliza inegalitatea (*) la n termeni.

Teoremă. Fie $n \in \mathbb{N}$, $n \geq 2$, $a_1, a_2, \dots, a_n > 0$, $k \in \mathbb{N}$, $1 \leq k < n$ și $l_1, l_2 \in \mathbb{R}$, $l_1 \leq l_2$, $l_2 > 0$. Are loc inegalitatea:

$$\sum_{i=0}^{n-1} \frac{a_{i+1} + a_{i+2} + \dots + a_{i+k}}{l_1(a_{i+1} + a_{i+2} + \dots + a_{i+k}) + l_2(a_{i+k+1} + a_{i+k+2} + \dots + a_{i+n})} \geq \frac{nk}{kl_1 + (n-k)l_2}, \quad (**)$$

unde indicii din sumă sunt luați modulo n și numitorii fracțiilor din membrul stâng al inegalității au valori strict pozitive.

Demonstrație. 1. Dacă $l_1 = l_2$ atunci inegalitatea devine egalitate.

2. Dacă $l_1 < l_2$, se înmulțește inegalitatea cu $l_2 - l_1$ și se adună n în fiecare membru al inegalității:

$$\sum_{i=0}^{n-1} \left(\frac{(l_2 - l_1)(a_{i+1} + a_{i+2} + \dots + a_{i+k})}{l_1(a_{i+1} + a_{i+2} + \dots + a_{i+k}) + l_2(a_{i+k+1} + a_{i+k+2} + \dots + a_{i+n})} + 1 \right) \geq \frac{nk(l_2 - l_1)}{kl_1 + (n-k)l_2} + n.$$

Aceasta este echivalent cu:

$$(a_1 + a_2 + \dots + a_n) \left(\sum_{i=0}^{n-1} \frac{1}{l_1(a_{i+1} + \dots + a_{i+k}) + l_2(a_{i+k+1} + \dots + a_{i+n})} \right) \geq \frac{n^2}{kl_1 + (n-k)l_2},$$

sau:

$$\frac{(kl_1 + (n-k)l_2)(a_1 + \dots + a_n)}{n} \geq \frac{\sum_{i=0}^{n-1} 1}{\sum_{i=0}^{n-1} l_1(a_{i+1} + \dots + a_{i+k}) + l_2(a_{i+k+1} + \dots + a_{i+n})},$$

care este chiar inegalitatea dintre media aritmetică și cea armonică a numerelor $l_1(a_{i+1} + \dots + a_{i+k}) + l_2(a_{i+k+1} + \dots + a_{i+n})$, $i \in \overline{0, n-1}$.

Observații. 1) Dacă $l_2 < l_1$ inegalitatea din teoremă are sens opus.

2) Pentru $l_1 = 2$, $l_2 = 1$, $k = 1$, $n = 3$, $a_1 = a$, $a_2 = b$, $a_3 = c$ se obține inegalitatea (*).

Aplicații

1. (Inegalitatea lui Nesbitt) Dacă $a, b, c > 0$, atunci:

$$\frac{a}{b+c} + \frac{b}{c+a} + \frac{c}{a+b} \geq \frac{3}{2}.$$

Luăm în (**) $a_1 = a, a_2 = b, a_3 = c, k = 1, n = 3, l_1 = 0, l_2 = 1$.

2. (D. S. Mitrinović) Dacă $a_1, a_2, \dots, a_n > 0$, și $1 \leq k < n$, atunci:

$$\begin{aligned} \frac{a_1 + a_2 + \dots + a_k}{a_{k+1} + a_{k+2} + \dots + a_n} + \frac{a_2 + a_3 + \dots + a_{k+1}}{a_{k+2} + a_{k+3} + \dots + a_1} + \dots + \\ + \frac{a_n + a_1 + \dots + a_{k-1}}{a_k + a_{k+1} + \dots + a_{n-1}} \geq \frac{nk}{n-k}. \end{aligned}$$

Particularizăm în (**) $l_1 = 0, l_2 = 1$.

3. (Problema 26623 G.M.-B nr. 6-7-8, 2012, C. Moanță) Fie a, b, c, d lungimile laturilor unui patrulater convex. Notăm cu p semiperimetrul acestuia. Să se demonstreze că:

$$\frac{a}{p+b+c+d} + \frac{b}{p+a+c+d} + \frac{c}{p+a+b+d} + \frac{d}{p+a+b+c} \geq \frac{4}{5}.$$

Înlocuind semiperimetrul în funcție de laturi se obține inegalitatea:

$$\frac{a}{a+3(b+c+d)} + \frac{b}{b+3(a+c+d)} + \frac{c}{c+3(a+b+d)} + \frac{d}{d+3(a+b+c)} \geq \frac{2}{5},$$

care rezultă din (**) luând $a_1 = a, a_2 = b, a_3 = c, a_4 = d, k = 1, n = 4, l_1 = 1, l_2 = 3$.

4. Dacă a, b, c sunt laturile unui triunghi atunci:

$$\frac{a}{b+c-a} + \frac{b}{c+a-b} + \frac{c}{a+b-c} \geq 3.$$

Luăm în (**) $a_1 = a, a_2 = b, a_3 = c, k = 1, n = 3, l_1 = -1, l_2 = 1$.

5. Dacă a, b, c, d sunt laturile unui patrulater, atunci:

$$\frac{a}{b+c+d-a} + \frac{b}{c+d+a-b} + \frac{c}{d+a+b-c} + \frac{d}{a+b+c-d} \geq 2.$$

Luăm în (**) $a_1 = a, a_2 = b, a_3 = c, a_4 = d, k = 1, n = 4, l_1 = -1, l_2 = 1$.

La fel se pot demonstra inegalitățile:

6. Dacă $a, b, c, d > 0$ atunci:

$$\begin{aligned} \frac{a+b}{3(a+b)+2(c+d)} + \frac{b+c}{3(b+c)+2(d+a)} + \frac{c+d}{3(c+d)+2(a+b)} + \\ + \frac{d+a}{3(d+a)+2(b+c)} \leq \frac{4}{5}. \end{aligned}$$

7. Dacă $a, b, c, d > 0$ atunci:

$$\frac{a}{2a + 3(b + c + d)} + \frac{b}{2b + 3(c + d + a)} + \frac{c}{2c + 3(d + a + b)} + \frac{d}{2d + 3(a + b + c)} \geq \frac{4}{11}.$$

BIBLIOGRAFIE

- [1] M. O. Drîmbe, *Inegalități – idei și metode*, Editura Gil, Zalău, 2003.
 [2] M. Ganga, *Matematică, Manual pentru clasa a XI-a*, Editura Mathpress, 2006.

PENTRU CERCURILE DE ELEVI

ECUAȚII FUNCȚIONALE ECHIVALENTE CU ECUAȚIA LUI CAUCHY

VASILE POP¹⁾

1. INTRODUCERE

Multe ecuații funcționale, studiate într-o bibliografie bogată începând din 1821, au soluțiile exprimabile cu ajutorul funcțiilor aditive (soluțiile ecuației lui *Cauchy*). Fără a intra în detalii privind proprietățile funcțiilor aditive vom aborda câteva ecuații funcționale echivalente cu ecuația lui *Cauchy*, a căror rezolvare folosește metode generale complet diferite și trei ecuații echivalente cu ecuația lui *Jensen*: ecuația lui *Hosszú*, ecuația lui *T. Popoviciu* și ecuația lui *Davison*.

2. ECUAȚIA LUI CAUCHY

Definiția 2.1. *Ecuația funcțională*

$$(C) : f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R} \quad f(x + y) = f(x) + f(y), \forall x, y \in \mathbb{R}$$

se numește ecuația lui *Cauchy*, iar soluțiile ei se numesc funcții aditive.

¹⁾ Conferențiar univ. dr., Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca